

**НАЦІОНАЛЬНА ЕКСПЕРТНА КОМІСІЯ УКРАЇНИ
З ПИТАНЬ ЗАХИСТУ СУСПІЛЬНОЇ МОРАЛІ**

РІШЕННЯ

від 28 лютого 2013 року № 16

На виконання статті 19 Закону України "Про захист суспільної моралі" та з метою визначення ознак віднесення друкованої, аудіовізуальної, електронної та іншої продукції, а також переданих та отриманих по комунікаційних лініях повідомлень та матеріалів до продукції, що містить елементи насильства та жорстокості, Національна експертна комісія України з питань захисту суспільної моралі **вирішила**:

1. Затвердити Рекомендації щодо визначення ознак віднесення друкованої аудіовізуальної, електронної та іншої продукції, а також переданих та отриманих по комунікаційних лініях повідомлень та матеріалів до продукції, що містить елементи насильства та жорстокості.

2. Направити Рекомендації до Міністерства культури України, Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства юстиції України, Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України, Міністерства внутрішніх справ України, Державної митної служби України, Державного комітету телебачення і радіомовлення України, Державного агентства України з питань кіно, Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення, Державної інспекції України з питань захисту прав споживачів, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міськдержадміністрацій для використання в роботі.

3. Розмістити Рекомендації на сайті Національної комісії.

**Голова Національної експертної
комісії України з питань
захисту суспільної моралі**

В. В. Костицький

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення Національної експертної комісії України з
питань захисту суспільної моралі
28.02.2013 № 16

РЕКОМЕНДАЦІЇ

**щодо визначення ознак віднесення друкованої, аудіовізуальної, електронної та іншої
продукції, а також переданих та отриманих по комунікаційних лініях повідомлень
та матеріалів до продукції, що містить елементи насильства та жорстокості**

Загальна частина

1. Рекомендації щодо визначення ознак віднесення друкованої, аудіовізуальної, електронної та іншої продукції, а також переданих та отриманих по комунікаційних лініях повідомлень та матеріалів до продукції, що містить елементи насильства та жорстокості (далі — Критерії) визначають визначення оцінки продукції, що містить елементи насильства та жорстокості, у межах державного нагляду за дотриманням вимог чинного законодавства у сфері захисту суспільної моралі.

2. Мета Критеріїв — визначення ознак продукції, що містить елементи насильства та жорстокості, для проведення дослідження, запобігання суб'єктивному оцінюванню творів такого змісту спеціалістом та виявлення порушень чинного законодавства у сфері захисту суспільної моралі.

3. Застосування Критеріїв передбачає встановлення відповідності інформаційної продукції, що містить елементи насильства та жорстокості, за визначенням та дозволить відокремити елементи насильства та жорстокості від пропаганди культу насильства та жорстокості.

4. Критерії базуються на Рекомендаціях щодо визначення ознак віднесення друкованої, аудіовізуальної, електронної та іншої продукції, а також переданих та отриманих по комунікаційних лініях повідомлень та матеріалів до продукції, що пропагує культ насильства та жорстокості.

5. Визначення терміну, що використовується у Критеріях:

Елемент - складова частина цілого.

Особлива частина

Критерії віднесення продукції до такої, що містить елементи насильства та жорстокості

1. До продукції, що містить елементи насильства та жорстокості, належить продукція, яка має художню цінність, створена в руслі сучасних течій та напрямків мистецтва або молодіжної субкультури, відтворює деякі сцени, що порушують етичні норми, але є важливими для сприйняття сюжету: відтворення сцен насильства та жорстокості без деталізації, що не є самоціллю і засобом досягнення певної мети, зняті, озвучені або описані з використанням засобів художньої виразності, їх необхідність обумовлена логікою сюжету.

2. Продукція, в якій висвітлюється філософія соціальної жорстокості чи насильства та порушуються теми і проблеми, з відтворенням у тому числі навколишньої дійсності в усій її складності (жанри: трагедія, драма, трагікомедія, публіцистичні передачі, новини про правопорушення тощо).

3. Продукція, у якій присутня епізодична демонстрація або опис бійок, насильницьких дій, знущань (у тому числі із застосуванням побутових предметів, інструменту тощо, без відтворення фізіологічних реакцій особи, або групи осіб, а також тварин, пошкодження та розчленування тіла), застосування зброї без надмірного кровопролиття, надмірне та деталізоване зображення (опис) нещасного випадку, скоєного злочину або катастрофи.

4. Вербальні (або в контексті письмового твору) погрози життю персонажам у грубій формі, епізодичне використання ненормативної (обсценної) лексики, якщо вона підкреслює індивідуальні характеристики персонажу, та (або) їх належність до певних прошарків суспільства, присутня у творі за задумом авторів і необхідна для розкриття художнього образу та розвитку сюжету.